

DIRUTĒ
PŪKELE
VIČIŪTĒ

Metūgēis

BIRUTĒ
PŪKELEVIČIŪTĒ

Metūgāns

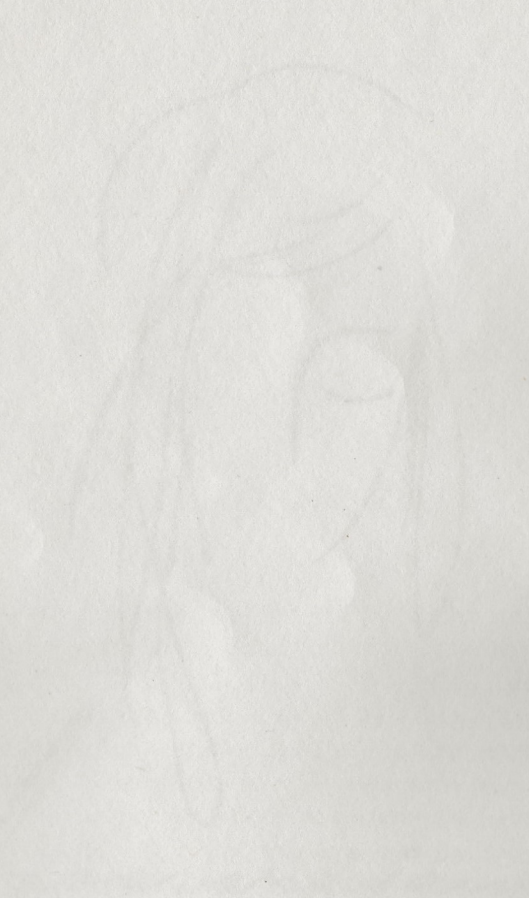
1952

Iliustravo ir viršelį piešė
JUOZAS AKSTINAS

TIRAŽAS - 500 egzempliorių
SPAUDĖ Spaustuvė BANGA
IŠLEIDO Leidykla BALTIJA
1622 Bloor St. West, Toronto, Ont.
1952 m. Leidinio Nr. 4

Lavasarijant

Zalius malūnus suka švilpaudamas vėjas —
Žali malūnai įbridę iki kelių minkšton, šilton
žolėn.

Liepsnoja saulės kamuolys ant auksaplaukio
milžino delnų, įkaitę ežerai nesutelpa kran-
tuose, o nešienautos pievos užia tartum ma-
rios — ir pienu, ir medum.

Tai kelia savo vestuves šviesus gegužis, ir
girtos bitės vakarais nebeatranda avilių...

Eiva į girią.

Čia tylu:

Juodos eglių šakos svyra iki žemės. Nečiulba
pokaičio sumigę paukščiai — tik tankumyne
garsiai plaka didelė miškų širdis.

Girdi?

Jos dūžiai sunkūs ir neramūs.

Mūgė!

Pirma — pavasarinė!

Plazda margos palapinės, balti merginų
kykai, medžiotojų kepurų skaisčiai žalios
plunksnos. Prekių dideli skvernai ir plačios
jų rankovės pilnos drungno vėjo —
Narvuose kraustosi iš proto miško paukštės.
Ėriukų skambalai, barzdoti piemenys, ožkų
geltoni sūriai, jaunos ūkininkės, karštas jų
alsavimas, nudegę rankos, aitraus medaus
puodynės, mėlynų žiedų krepšiai — — —

Gerkit:

Gerkit tirštą vyną — semkit saujom anksty-
vąsias vyšnias.

Tegul apsąla jūsų lūpos, tegul apsąla jūsų
širdys.

Žemė vėl pažėrė pirmą savo derlių.

Žemė jus ir vėl palaimins ir atleis kaltes.

DVIBALANDŽIO PILNATYS

PIRMOJI

Sviesi pavasario naktis.

Visi langai plačiai į vėsumą atverti. Visi
ąsočiai sklidini tirštos sulos.

Ir, kai trys malūnininko dukterys išpurto
dideles duknas, margi jų patalai pakvimpa
miško vėjais.

Jūs trys malūnininko dukterys, jūs raudon-
plaukės seserys, vistiek jūs šianakt neuž-
migsit!

Pasikaišykite klostytus sijonus ir, susikibę
rankom, bėkite paupin — — —
Smaluoti luotai supasi, kaip geldos; kažkur
tarp nendrių švilpauja Vandenis; mediniu
tiltu nudarda didžiulė pilnatis.
Tada ir vėl senam vandens malūne ima užti
girnos:
Ant balkių sėdi dideli, basi vaiduokliai ir
sijoja miltus balto beržo rėčiais.
Nes šiąnakt trys malūnininko dukterys pasi-
raitos rankoves ir užminkys saldžius Velykų
pyragus.

ANTROJI

Po seną sodą vaikšto pasiklydę angelai.
Jų žydros akys plačiai iš nuostabos atvertos.
Jie pirmą kartą mato žemę:

— Jau vakaras. Ir užmirštais takais nusirita
geltonas mėnuo — sunkus ir drėgnas nuo
rasų.

Žili kaštanai užžiebia rausvas žvakes ir su-
klaupia augšton žolėn, kaip kelio neatradę
maldininkai. Kaštanai poteriauja tyliai. Se-
noviški ir sunkūs jų rožančiai siekia žemę.

Tą pačią naktį didžiuliais miškais lekia dul-
kinos pašto karios — — —
Jauni vežėjai pliauškina ilgais botagais!
Jų kurpių sidabrinės sagtys žaižaruoja mė-
nesienoj, o išsidraikę jų plaukai prikritę
žirgumynų —

Po seną sodą vaikšto pasiklydę angelai ir
mato žemę pirmą kartą.

Mano mylimasis tebemiega.
Jau švinta ir už lango švilpauja margi
strazdai.
Miegok.
Aš vadinu tave savąja Neramybe, nes jokio
kito vardo tau nesurandu.
Miegok.

Mūsu širdys — du akmenys, nugrimzdę ežero dugnan.

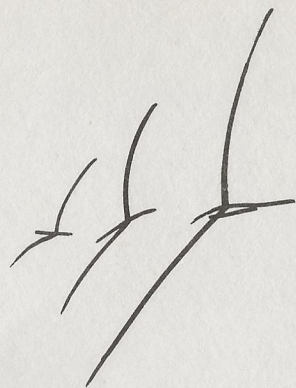
Mes išalkę vienas kito pražūties ir tykom pirmo savo grobio, kaip jauni vilkai.

Tu pagarbinsi moteriškę ir pagarbinsi jos ženklą — auksinį mėnesio pjautuvą ant jos kaktos, nes aš esu pašventinta, kaip derlinga žemė sėjos rytą.

Aš ateinu ir nueinu, o mano kūne miega tavo nežinomi sūnūs, lyg žvaigždynai didelėj nakties rankoj.

Aš saulės pusėn atsisuksiu, sudėsiu savo atnašas, ir pratęsiu nesibaigiančias ir išdidžias kartas.

Aukštoji
sapaui

(ASPERGES)

Čia mano vaikystės bažnyčia — pilna raudonųjų bijūnų, atodūsių ir smilkalų.
Žilas zakristijonas gęsina mišparų žvakes.
Siūbuoja vėliavų šilkas ir žydri kaspiniai.
Staiga siauram vitraže atsiveria skaudžios saulėlydžio žaizdos —
Liesi šventieji sueina į nudilusias klaupkas.
Ir kalba vakaro poterius.

O mano nuodėmė neatbaigta.
Vakaras — pritvinkusi votis.
Iš girios grįžta mano seserys ir pučia karštas
vėjas. Pintinėse liepsnoja žemuogės, kaip
surinktos žarijos.
Ir aš esu išalkus neteisybės — — —
Paskui sugriaudžia perkūnija.
Susisuka galva saldiesiems obuoliams. Dun-
dėdami jie krinta su šiltu lietum augšton
žolėn ir plyšta sulčių sunkumoj.

Padėkit storus virvių krapiylus. Nešlakstykit
manęs yzopu.
Aš pati įbridau į drumzliną liūną. Mano pirš-
tais praslydo žalieji maurai ir liemu apsisivijo
dugno žolynais.
Aš nusiprausiau juodu dumbliu.
Ir dabar aš baltesnė už sniegą.

Šarmoti kaminai rūko mėlynas pypkes.
Žiemos popietė tyli ir mieguista.

Kai laikrodžio gegužė iškūkuoja devynias
nelaimes, minkštose krasėse sumiega prie-
blandų šmėklos.
Tada iš lėto prasiveria didžiulės krosnys:
Jų saujose žioruoja žarijos.

Miegokit, mano lėlės, užmerkit vaškines akis.
Po seną kleboniją vaikšto geros pasakos ir
jūsų rytmetis toli.

Kažkur anapus girių semia vandenį mergi-
nos — skamba apledėję šuliniai.

Kažkur sidabro pusnimis nuskrieja lenkto
medžio rogės — ilgai, ilgai dar aidi prislopinti
skambalai — — —

Tokie yra vakarai.

Rytais ankstyvi varpai, dvi raudongūžės pa-
langėj ir graudžios rarotos.

Vakarėja. Šviesiaplaukis vikaras sulanksto
stulą.

Girioj tebesiaučia kirviai. Kaip šaltakraudai
žudikai. Blykčioja ašmenys, baltos skiedros
lekia į šalį.

Staiga garsiai surinka pušis ir krinta į jauno
medkirčio glėbį. Jo rankom prabėga saldus
šiurpulys, jo plaukai pakvimpa sakais.
Jis nebuvo dar nieko mylėjęs.

Žaizdras dega, lyg nuotakos skruostai. Rai-
tosi paklusnios geležies sąnariai — — —
Ir priekalui užima žadą: juodas kūjis iškeltas,
kaip ištarmė.

Sutemus atsirita vyno statinės. Plačios ir
samanotos. Trūksta surūdiję lankai, jauni
kalviai nusijuosia šikšnines prikyštes. Jų
dantys neregėto baltumo.

Tokią naktį stiprios rankos nustumia velkę.
Švysteli pasagų ugnys, vyšnių sodai par-
klumpa ant kelių.

Taip jie pralekia dvyliką tiltų —

Tada tik nubunda pagrobta mylimoji.

Šviesiaplaukis vikaras eina šventorium.

Tarp supintų virbų stovi šventoji Agota.

Jos klostytas rūbas nublukęs, gaisro duona
seniai sužiedėjus.

O šviesiaplaukis vikaras taip pat yra jaunas.

Mano motina liauna kaip jieva.
Ji apsunkinta manim ir brandina nelaimę.
Platūs indai primerkti šilo gėlių. Geltonos
langinės privertos:
Ji laukia šventadienio.

Aš ateinu per patį Pakylėjimą, kai visi keliai
būna tušti, kai vargonai būna pritildyti.
Naktį mano lopšin prikrinta aštrių rugpjūčio
žvaigždžių ir mano motina gailiai pravirksta.
Pirmą kartą.

Nes aš atskilau, lyg uolos luitas, ir riedėsiu
žemyn. Be jos.

Ir tikrai:

Ji nenulaiko mano rankų.

Rudenio sodai dega raudonom pašvaistėm.

Laukiniai gaigalai skrenda į pietus. Jų sparnai žėri žalvriu.

Tuomet aš atsisveikinu.

Susiglaudžia takas meldyne. Viksvos išgalstos kaip peiliai.

Išsižioja bedantės drėvės ir aš drebu visais sąnariais.

Bet negrįžtu atgal.

Nešauk manęs, tėve, iš mėlyno rūko —
Eik vienas tolyn.

Keistas čia miškas:

Neatsišaukia aidas, nekrinta šešėliai, apkurte paukščiai negirdi viens kito — — —

Prie tako klūpo luošas akmuo lyg elgeta.

Užstoja sausra. Trupa skujos. Byra spygliai.
Žvirgždas aštrus ir raudonas.
O mano tėvas neranda gėlo šaltinio.
Jo gyslos — pertemptos stygos.

Ir aš ateinu:
Jo tikroji sesuo ir vienintelė mylimoji.
Aš niekad nelaistysiu rytmetinės rasodos.
Sukulti aukso ąsočiai pasipila skambančiom
šukėm. Aš neausiu ir kraitinių drobių. Pinasi
priešginos nyty, lūžta karklinė šeiva.
Pasibaido žirgai ir suskaldo mėlyną važį.
Mano skrynios apkaltos sunkia geležim —
Jų niekas neperneš per slenkstį.

VINKŠNUPIS

S. Č.

Kluonas plačiai atvertas. Kaip tamsus ir dar
nepažįstamas glėbis.
Neik vidun:
Ten ant pirmojo šieno miega auksaplaukis
vidurdienis. Jis piktas.
Pro plyšius kryžiuojasi saulės kardai.
Ateik prie mano vaikystės upokšnio. Vinkš-
nos pakelia leinas rankas ir suskliaučia srovei
pavėsį. Čia didieji paparčiai krauna pasakų
žiedą.

Kažkur loja kultuvės — klusnios podukros
velėja žlugtą nuo ryto. Vanduo šaltas, rank-
šluosčiai šiurkštūs, marškiniai pašukiniai.
Todėl geriau niekad nepažinti vidurdienio.
Bet jis pabunda ir nusileidžia pakalnėn.

Aš nebuvo dar nieko mylėjus.
O mėlynieji varpeliai išskambins dabar visai
pievai — — —

Naktis.
Ataušta pakrantės smėlis. Miega žvejai ir
luotai.
Balto žilvičio pintinės pilnos žuvies — pilnos
sidabrinio grobio.
Spinksi liesa balana. Kvepia virvėm, smala
ir karčiaisiais meduoliais.

Atlaidai.
Čeža kamžų krakmolas. Šlama juodos suta-
nos. Palubėj dūsta sunkūs vainikai ir svyra
diemedžių šakos.
Geltono medžio klausyklos palenkia savo
ausis.
Muškitės į krūtinę. Duslūs dūžiai aidės po
visą bažnyčią, kaip užslopinti griautiniai.
Su trenksmu atsivers raudonas mišiolas ir
didieji giesmynai.
Suma bus tikrai iškilminga.

Žodis buvo ištartas.

Grūdas buvo mestas negerą valandą:

Bujoja usnys ir aštrūs dagiai. Ant ežios sėdi
mano Sėjikas ir verkia. Jo plaukai, kaip balti
dobilai.

Aš esu aukštupio srovė — aš sukuosi verpe-
tais. Mano durys visuomet užrakintos.

Bet vistiek Tu įeisi ir tarsi:

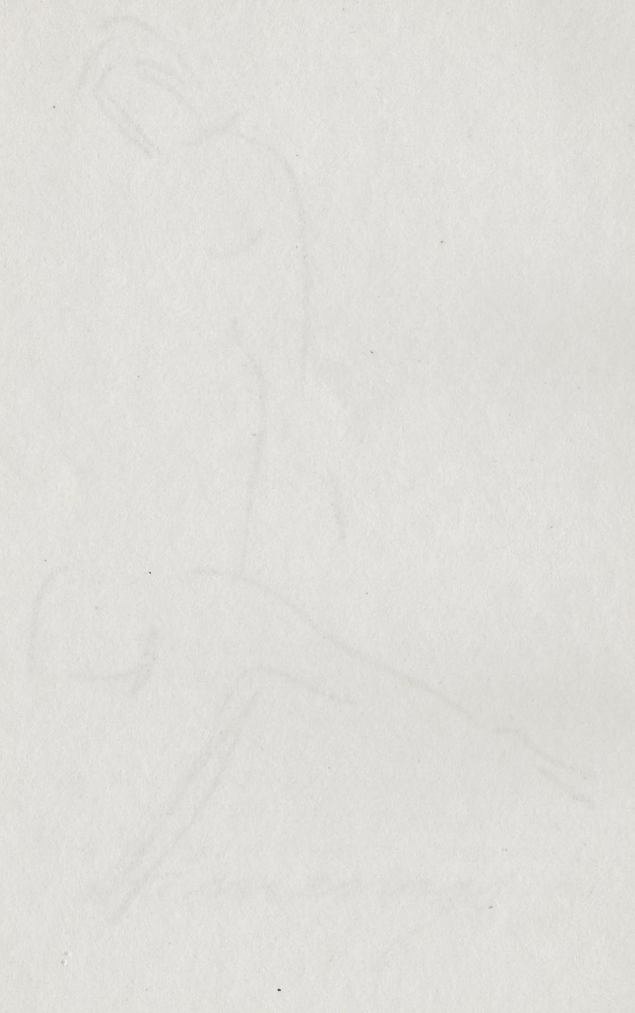
— Tebūna ramybė ir tau.

Tada aš įdėsiu tavo šonan abi savo rankas:

— Viešpatie mano, nepažįstamas mano
Dieve — — —

Limenys

Tu esi jaunas. Tu esi ugnis. Tavo rankovės
atraitotos.

Teesie tavo valia.

Būk sielvartas ir vynas. Būk tikras prakei-
kimas.

Pilnatis raudona — jūs liepsnojat lyg deglai.
Štai mes: vergės, heteros ir motinos— tebūna
jūsų noras palaimintas.

Antkapiai plyšta pusiau. Žemė — jauna pa-
mišėlė suklumpa po saldžia našta.

Mes esame tik vynuogynai. Pilni nuolan-
kumo.

Ir pagiežos.

Lūžta geltonieji šalavijai.
Tu vėl ateini vienplaukis.
Ir vėl esi, kaip jaunas mėnuo — kai ištiesiu
ranką, atsisuki į mane ašmeniu.
Be reikalo.
Aš esu prieblandos vagis: mano letenos
minkštos.
Man patinka plėšikauti pakelėse.

Tik nerodyk liūdno savo Dievo veido ir gar-
siai nesimelsk —
Aš esu amaras ir paliksiu tave, kaip liesą
šaką.

Kai paleidžiu savo plaukus, jie siekia nuga-
ros išlinkimą ir būna minkšti, kaip pavėsio
žolė.

Bet vistiek apyrankės svilina man riešus kaip
žarijos, o šiltomis balandžio naktimis mano
šnervės dreba, kaip du sparnai.

Kažkur traška dideli laužai. Juoduoja aštri
miško skiauterė ir aš užuodžiu degėsių kvapą.
Jie manęs laukia —

Aš nepasiimu žiburio: mano akys atvertos,
kaip rainos katės.

Gerai, kai šuliniai sklidini. Gerai, kai sodai
lūžta po žiedų našta.

Tada aš grįžtu atgal ir veju į kamuolius švel-
nią vilną — — —

Ateina bekraujai saulėlydžiai — varpų šer-
dys skamba taikingai.

Aš esu piktas žiedas ir maitinu save pražū-
čiai.

Mano gyslos tamsios, nes mano kraujas yra
vynas ir purvas.

Aš esu balų vijoklis ir laku drumzliną van-
denį.

Gėrėkis!

Aš suskaldysiu veidrodžius. Jie mane pakartoja šimtus kartų: alkaną kaklą ir prigęsintas akis.

Aš esu apkartus pati savimi ir bijau vidurdienio.

Todėl tavo glėbis turi būti du lenkti kalavijai.
Kad aš neišsigelbėčiau.

Rytais aš praskiriu du šiltus langinių delnus ir mane perlieja saulė. Rytais aš esu permatoma.

Bet paskui vaikštau siaurais takais ir niekam nerandu didelių vardų. Mano dainos būna nuolankios, o vakarais aš verkiu ant mažų medinių laiptų.

Tokia aš, kai viena.

Tik su tavim aš išeisiu į didelę naktį:
Aš ištarsiu burtažodį ir atskleisiu dirvą, tar-
tum šimtalakštę knygą.
Atsivoš juodos vagos, grūdai užsidegs mano
saujose ir smigs į godžią žemę.
Matai mano rankas?
Vakar aš pabėriau žydrą karolių virtinę:
Pabėriau savo vaikystės poteriesius —
Užsklęsk duris. Jis dalina pigias dovanas.
Jam patinka nulenktos galvos ir silpni keliai.
O čia ateinu aš — ir sėju, ir atnašauju, ir
laiminu. Pati.

Jeigu tau reikia, melskis.

Pelėšiai ir rūdys. Tik laikrodžiai sutartinai
po tavo stogu plaka.

Vakare kyla audra.
Debesys susisuka ir tvinksta sopuliais. Miš-
ko vidury raudoną būgną ima mušti raisto
velnias. Tolimas grūmojimas. Paskui kanopų
dundėjimas. Ir tada — tiesiai per laukus at-
lekia ugniniai eržilai. Jų karčiai dega!

Pavasaris išlenkia medžių šakas, kaip lieknas moteris. Parklupdo ant žemės. Vėl užlaužia — — —

Balti jų liemenys virpa ir trūkčioja.
Ima lyti.

Ir tu grįžti po savo stogu.

Tu žinai savo stalą: duona sprangi ir dantys atšipę.

Tu žinai ir savo lovą: kūnas — nušalęs žiedas, lūpos karčios, rankos nereikalingos.

Ir žodžiai — paklusnūs, ton pačion eilėn surikiuoti.

Meluok.

Auksinis pjūties metas.

Varpos jau pasmerktos ir pjautuvai pasirengę. Kaip budeliai. Valtys grįžta apsunkusios. Malūnai suglaudžia pilkus sparnus.

— Aš esu smulkus mainikautojas: savo žiburį maitinu pigia alyva ir dėviu gelsvo šilko šlepetes. Kodėl mane šauki?

Iki šiol aš prekiavau sena gelumbe ir paauskintom žvakidėm. Vakaraish sustodavau ant tilto ir skaičiuodavau varinius grašius. Tiltas baltas ir išlenktas kaip rykštė.

Ar tikrai man reikia eiti?

Mano langai buvo žemi ir namas nebaltintas. Bet liūdna ir mažose laidotuvėse.

Miškas ošia, kaip nesvetinga katedra. Nepažįstamos psalmės rūšios.

Gerai, aš susirasiu raudonas kelionės pušnis.

Merquitesius

Kartais jūs praplēšiat aguonų pumpurus ir
žiūrit, kaip kraunasi žiedai. Po to aguonos
jau niekad nebežydės.

Rytais jūs išipinat šilkinius kaspinus ir lesi-
nat šviesaus mėlynumo balandžius. Vėliau
vartot storas, raudonas pasakų knygas. Ir
supatės supynėm. Ir raičiojat nendrinčius
lankus — — —

Ir dar — jūs dainuojat.

Bet kam jūs dainuojat? Giesmių yra pilni vakarai. Žiūrėkit, kaip įnirtę sukasi ugninės žvaigždės ir galvotrūkčiais lekia žemė!

Ir kaip aš, paklusnus gyvulys, pagarbinu šviesią Astartę ir užleidžiu šnabždančias užuolaidas.

O paskui einu šiltu kilimu. Basa.

Šį vakarą prie vartų rėks du išsišiepę žibintai. Karietos riedės be garso, braukdamos drėgnas alyvas.

Mergaitės, mergaitės — užverskit pasakų knygas ir užpūskit jaunuoliškas žvakes! Paskubom pasirinkit auskarus. Jie skambės kaip varpai. Pasirinkit alkūnes siekiančias pirštines.

Šį vakarą susirinks visos jūsų tėvų ir motinų nuodėmės ir įsižiebs jūsų įstrižose akyse.

Vis daugiau lyja.

Tuščios vaikiškos supynės verkia.

Aš esu vilkė, lūšis ir žalsvoji gyvatė.

Aš esu alkana — mano pirštai yra žnyplės.

Vakaraš aš matau tolimus gaisrus ir laukinių arklių šešėlius.

O kai pritvinkusi naktis ima žaibuoti, susirenku į sterblę mėlynus žaibus:

Aš esu nerami.

Vidurvasario audroje ateina mano mylimasis.

Mano persirpę lūpos plyšta pusiau, kaip vaisius.

Mano krūtys yra dvi baltos paukštės raudonais snapais. Aš jas laikau abiem rankom, nes jos gali išskristi. Mano sąnariai ištirpsta kaip sniegas ir mano iščius, kaip aukso kiekas prisipildo saldaus ir karšto vyno. Aš esu palaiminta tarp moterų.

Dabar aš vaikštau tyliai ir esu atsivėrusi kaip žaizda.

Noriu valgyti.

Noriu dantimis draskyti stangrių gyvulių kraujuojančius raumenis, traiškyti kietus riešutų branduolius.

Aš atsinešu lenktas pintines bejėgių vaisių. Nagais įsikimbu į karščiuojančius jų skruostus ir perplėšiu juos.

Aitrus saldumas laša mano delnais.

Duokit man juodųjų lydžių, miško uogų
skausmingos rūgšties ir kadugių kartumo.
Aš noriu žįsti žemės šaknis — pasiimti visas
jos paslaptis ir gailias sultis.

Noriu gerti —
Iščiulpti visus šaltinius iki pat jų prasidėjimo.
Gerti iš plono stiklo taurių ir iš molinių
ąsočių.
Iš ąsočių — putojantį pieną.
Pieną: pirmą ir vienintelį vyną.

Ketvirtos valandos varpai skamba susitai-
kymui:

Riekiama duona.

Įmerkiu savo rankas augšton žolėn — žemės
kraujas tvinkčioja. Mane viskas nokina...
Ir aš galvoju apie jautrią dirvą, kurion kitą
pavasarį pasėsiu balių, virpančių sėklų.

Kai per naktį su trenksmu iššoks liauni daigai, aš, turbūt, verksiu.
Nes aštrus ir devintas mėnesio lankas man
atneš juodaplaukį berniuką.
Mano pirmagimį sūnų.
Tada bus mano pusiaukelė.
Ir labai geras mano vidurdienis.

Hano motivos

Aš palaistau mėlynus palangės vijoklius ir
apsikloju vėsia drobe.

Praeina šonu vakaro vėjas — padega pagirio
dobilienas. Nuo jų užsiliepsnoja ir pusė dan-
gaus.

Staiga atsivožia knygos uždraustuose pusla-
piuose: nežinomi sukčiai, veidmainiai ir be-
pročiai manimi nepasidalina.

Šimtai kapų plyšta prie užžėlusių viešelių.
Iš erškėtrožių vaisių laša kraujas — pritvin-
kęs piktybės.
Ir aš turiu atkelti geležinius vartus:
Jie visi čia.

Jie visi čia:

Vyrai. Ir moterys. Didelės, tvirtos moterys.
Jų skruostai šiurkštūs, kaip lietaus nuplakti
rudeniniai obuoliai.

Temstant jos girdo ramių ganyklų gyvulius.
Paskui įbrenda drungan ežeran ir iškelia iš
dugno sunkius tinklus. Nuo jų alkūnių laša
įkaitęs vanduo.

Miške garsiai šaukia pratrūkę pumpurai, žė-
mėj brinksta būsimas derlius — — —

O jos sukryžiuoja rankas ir meldžiasi tolimam Dievui.

Pateka mėnuo. Jos būna lyg tylios eglės — nesibaigiančiais šešėliais.

Kai jos peržengia augštą slenkstį, variniai jų papuošalai skamba, atsimušdami vienas į kitą.

Kaista juodi katilai. Samanoti sienojai prakaituoja sakais. Tamsion kertėn sueina žilos girių pasakos ir nakties vėsa.

Dabar jų plaukai — tirštas liepų medus. Pėdos plačios, o alsavimas kvepia saldžiais ajerais.

Šventas, Šventas Galingasis — kiekvienas prasidėjimas yra be dėmės.

Ir kitos moterys. Bailios kregždės — — —
Nuo pirmų rugsėjo šalnų jos susisupa sielvartingom skarom. Balto šilko makrai siekia žemę.

Jos tyliai nulipa prie tvenkinio ir skaito eiles.

Tvenkinys — gaudi ir didelė ašara.

O jų rankos bejėgės. Ir siauros.

Bet vieną kartą žvaigždės atsigręžia aštriais kampais. Tada jos suveržia liemenį juosta ir prašoka smailas kurpes. Per vieną naktį.

Auštant baltaplaukiai šunes sugula ant laiptų
ir ugnin prikrinta tamsių drugių. Kaip lapų.
Jos ir vėl susisupa didžiulėm skarom —

Po to adventas. Adventas.
Ošia tolimos bažnyčios. Žalvario liktoriuosė
ašaroja žvakės.
Tu jietimis perverk dantytus smakus ir ne-
vesk — daugiau niekada į pagundą.
Dievo veidas neišskaitomas. Kaip kaukė.

Pavasariai lekia pro šalį! Lekia pro šalį balti
gulbinai.

Raudono vario varpai nusitraukia nuo virvių
ir skamba per ištisą naktį.

Tada niekas negali užmigti, o medėjai drožia
strėles. Trumpais ir blizgančiais peiliais.

Ateina špitolės moterys ir liemos jų rankos
virpa. Jos atkelia mergautinių skrynių dang-
čius:

Dulėja nesuverptas linas.

Trupa pernykštė verba.

Ir vėl susičiaupia girgždančios spynos, lyg
nebylės burnos. Vėl prigęsta lajinė žvakė.

Palaiminti tik pilnaviduriai žiedai.

Ūžia juodi aviliai, kaip šventos bažnyčios,
žemdirbiai žegnoja dideles varpas.

Pavėjui supasi baltos vygės. Ir krykščia, tary-
tum skrendančios paukštės — — —

Palaimintas prakaitas.

Ir palaimintas — kraujas.

Nes šitaip buvo pradžioje.

Kelio gale yra daubon įkritęs miestas:
Laikrodžiai be švytuoklių, mažos kapinės be
kryžių, laiptai be turėklų.

Ir jaunos moterys.

Jų vaikystės angelai sustingę. Jie nepakelia
molio sparnų ir neišpučia skardinių trimitų.
Senas šventorius nuo procesijų pavargęs, o
vakaras tamsus, lyg vyšnių vynos.

Ateina naktis.

Ir jos sapnuoja dvyliką stiprių savo brolių.
Jie įskelia ugnį juodais titnagais ir įpučia
spragsintį laužą. Supleška balto beržo tošis.
Dangum pasipila žvaigždės — — —

Dailūs jų pasakų broliai!

Sunkios sagtys nukaltos iš seno sidabro. Dir-
žai raudoni ir platūs — pirmamečio briedžio
oda dar kvepia pievų žolynais ir ėglių spyg-
liais.

Jie pralekia šuoliais beržyną. Sudunda apker-
pėjęs tiltas —

Jie čia.

Jų širdys, kaip ramūs didžiuliai balandžiai.
Tada jie sustoja vienas prie kito ir atremia
vėją pečiais.

Stiprūs jų broliai. Ir dideli.

Bet jų nėra.

"I came like Water, and like
Wind I go"

Omar Khayyam

Jaunos miško raganos, jaunos mano motinos
žindė mane saldžiu pienu. Žvaigždės krito
pro mano pirštus.

Todėl aš esu lyg metūgė — žalia ir be pra-
keikimo.

Juodų alksnių kvėpavimas drėgnas ir šiltas.
Iš surūdijusio liūno dugno murmėdami kyla
dumblini burbulai. Paskui pilni įtūžimo
sprogsta —

Popietės tylą sudrumsta.

Jūs minkot šviesiai raudoną molį ir velkat
kuprotus akmenis. Jūs statot bažnyčias. O
smaili jų bokštai priekaištauja, kaip įkyrios
adatos. Spiegia pjūklai, vinys sužeidžia bal-
tas lentas.

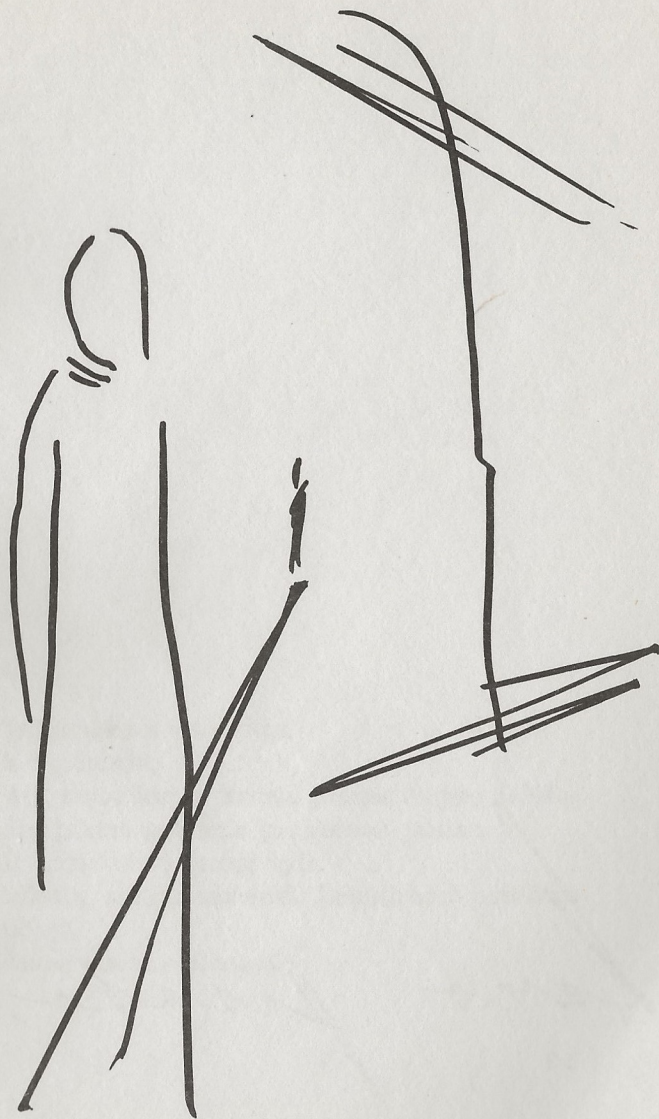
Pasieniais sustoja rūšcios klausyklos ir rakš-
tys kyšo kietose klaupkose.

Neužteks jums atgailai viso gyvenimo:

Visi mes čiulpiam negerą saldumą ir sirps-
tam.

Visi mes turim nukristi.

Laro pasakos

Vidurdienis raudonas.

Kaip žaizda.

Ant visos žemės krinta juodas angies šešėlis.

Jos piktas geluonis praskeltas pusiau.

Ir todėl visoj žemėj tyla.

Miestų vartai užremti. Žemdirbiai nejudina
plūgo.

Žemė sunkiai alsuoja.

Aš esu vėtra!
Tegu dejuodami susiglaudžia išdidūs kalnai,
kaip susitaikę nelaimėje priešai.
Tegu dreba didžiulės medžių šaknys po žemės pluta.
Sušaukit savo moteris. Surinkit verkiančius
savo vaikus. Tada užžiebkite trišakes žvakes
ir — melskitės.

Aš esu prarajos angelas — — —
Mano sparnais laša derva.
Aš geriu iš karčių šulinių. Todėl trokštu —
kaip nusekusios jūros dugnas.
Nes aš esu angelas, vardu Abbadon.

Iš laukų bėga juodos galvijų bandos.
Jų sprandai platūs, jų ragai palenkti žemėn.
Nutrauktos grandinės velkasi dulkėm ir pamišę piemenys mato raudoną saulę.
Visuose bokštuose daužosi išsigandę varpai.

Neverkit, moterys, neverkit:

Jie niekad jums nepriklausė.

Jie buvo vienatiniai sūnūs ir buvo pirmi
mylimieji. Rausvi jų delnai kvepėjo medum.
Bet naktį suūždavo didžiuliai sodai ir jų
širdys norėdavo išskristi.

Neverkit!

Rytoj jie prajos bažnytkaimių smukles. Ten
rudabarzdžiai jaunikiai šokdina augalotas
merginas ir kubiluose brinksta žali apyniai.
Prasiskirs tankūs eglynai — jų kelias bus
pilnas pavėsio.

Šakose gailiai suriks mėlyna paukštė ir
arklių drėgnos šnervės drebės.

(MORITURI)

Vakare jie prijoja apgriuvusį vienuolyną.
Rūsiai tušti.

Po sodą vaikšto pamirštas povas. Saulės laik-
rodžiu lipa žingeidūs vijokliai. Ant tako krin-
ta dideli svetimų šalių riešutai — raguoti jų
kevalai atsidaro be garso.

Ir sudreba tašyto akmens grindinys. Neramūs
žingsniai nuaidi skliautais. Garuoja balnai
— jauni raiteliai nusviedžia žemėn žalias
kepures.

Ugnis:

Lėtai vartosi jiešmai. Pavasarinių ėriukų
mėsa saldi.

Samanoti kibirai užsimerkia ir šoka į prasi-
vėrusią šulinio gelmę. Nužvanga žemyn ge-
ležinis retežis.

O sudaužytas vanduo dar ilgai verkia.

Staiga ant žolės išsiskleidžia gėlėta skara.

Ir susikerta piktos kortos — — —

Argi jauni raiteliai rytoj turi mirti?

Visi?

Tada siauraakės burtininkės ištraukia balto
kaulo šukas. Jų plaukai pasipila rankom,
kaip šiltas balandžio lietus.

Mišką jau nuplieskia rytdienos gaisras:

Laiko liko nedaug.

Vidurnaktį atsiveria apkerpėję kriptos.

Barzdoti vienuoliai užsitraukia ant kaktų
gobtuvus ir sueina koplyčion.

Vargonai užkimę. Žvakės ištyšę.

Šermenys.

Aušta.

Ir ji ateina miško taku —

Ji tyliai praskiria medžių šakas. Jos akys —

žaliųjų marių vanduo.

Mano mirtis graži.

Ir ji man sako:

— Tavo pakalnėj tylu.
Palšos paryčio miglos dar vaikšto pirštų
galais.
Ir nubunda auksiniai gaidžiai!
Tavo broliai susėda išpjaustyto ąžuolo
krėsluosna. Jų moterys raiko garuojan-
čią duoną.
Po juoda pluta — puri drėgmė.
Leiskis — savo pakalnėn — — —

Mano žindyve — mano mirtie:
Aš gurkšniais geriu tavo pieną. Ir nokstu
kaip vynuogynas.
Mano nuotaka — mano mirtie:
Tavo kaklas, lyg ištemptas lankas.
O lūpose miško aviečių aitrumas.
Aš grįžtu į tavo nepaliestą iščių.
Ir vėl esu nepradėtas —

Jau rytas.
Tamsiam raiste atsivožia didžiuliai žiedai.
Ir virpa nuo vėjo, kaip nuogi kūdikiai.
Saulėtekis bus skaisčiai raudonas.

Nuodėguliai teberūksta.

Palaidok mirusius.

Tuščių laukų vidury siūbuoja pakartas mė-
nuo. Tamsiai mėlyni varnai skrenda pro šalį
— jų sparnai užgauna negyvo mėnesio
veidą — — —

Balti egliniai karstai kvepia girių ramybe.
Palaidok laiminguosius.

O dabar atėjo tavo eilė:

Kurk savo žemę!

Ir savo — dangų.

Garsiai rékia didžiuliai dirvonai — šaukiasi
tavo rankų ir meilės. Praplėšk juodą velėną.
Ten miega nauji pavasariai ir ateinančių
kartų aistros.

Tavo jaučių sprandai garuoja. Vagos gale
dega traškédama saulė. Tavo prakaitas teka
išdidžiais skruostais ir nuoga krūtine.

Tu sukursi savo pavidalu Dievą.

Jis prausis su tavim prie šaltinio ir vakarais
sėdės su tavim ant slenksčio.

Jis matys pūslėtas tavo rankas, Jis girdės
ramų tavo širdies plakimą.

Ir Jis į Tave įtikės.

TURINYS

Pavasariėjant	6
Ankstyvieji Sapnai	20
Ašmenys	38
Mergaitėms	54
Mano Motinos	66
Karo Pasakos	82